

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

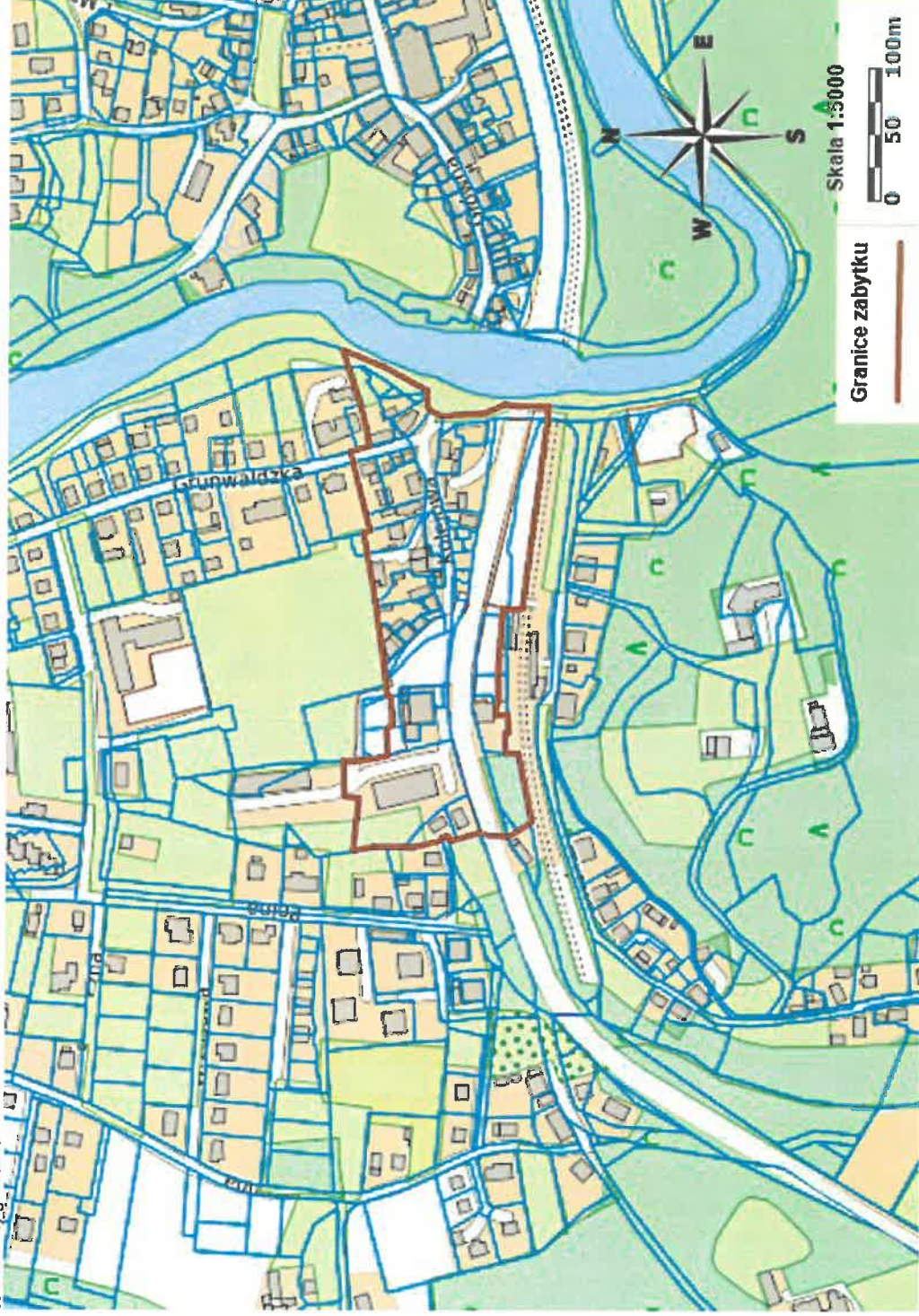
1. Nazwa

**HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY DAWNEJ WSI
RADKOWICE**

2. Czas powstania

XIII w., XIX w.

9. Materiały graficzne

3. Miejscowość

BARDO

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo **dolnośląskie**

powiat **ząbkowicki**

gmina **Bardo**

6. Współrzędne geograficzne

50° 38' 26.232" N 16° 54' 13.356" E

7. Użytkowanie obecne

Mieszkalne, usługowe

8. Stan zachowania

3

Nazwa:

Wzmiankowana w źródłach m.in. jako: Haag (1747 r.). Od 1808 r. po włączeniu w granice Barda dotychczasowa nazwa wsi wyszła z użycia.

Historia:

Początek wsi łączony jest z klasztorem cystersów w Kamieńcu Ząbkowickim, do których ziemie te miały należeć. Z racji bliskości Barda, Radkowice pozostają blisko związane z miastem, by ostatecznie w 1808 r. zostać włączone w jego granice administracyjne. Od tego czasu następuje szybka urbanizacja dawnej wsi poprzez wznoszenie nowej zabudowy zacierającej pierwotny układ przestrzenny. W połowie XIX w. przez dawną wieś przeprowadzono szosę do Kłodzka, a w 1905 r. na przedmieściu Radkowskim wybudowano stację kolejową. W latach 60 w pobliżu dawnej wsi wzniesiono osiedle mieszkaniowe.

Charakterystyka zabytku:

Pierwotnie wieś rozwijała się wzdłuż drogi wiodącej do Barda, dzisiejszych ul. Głównej i Kolejowej. Tradycyjna zabudowa wiejska została w XIX w. zastąpiona murewanymi budynkami mieszkalnymi typowymi dla zabudowy pobliskiego Barda. Wieś zatraciła wtedy swój rolniczy charakter, stając się mieszkalnym przedmieściem Barda. W chwili obecnej zabudowa z XIX i 1 poł. XX w. została w dużym stopniu przekształcona, jednakże w dalszym ciągu widoczny jest zarys dawnego układu przestrzennego zabudowy wsi usytuowanej kalenicowo względem drogi w kierunku Barda.

Zagrożenia i postulaty konserwatorskie:

Istotnym zagrożeniem jest niekontrolowane zastępowanie historycznej zabudowy współczesnymi obiektami, które swoją bryłą, wymiarami, materiałami lub stylistyką mogą kontrastować z tradycyjną zabudową historyczną. W przypadku dawnej wsi Radkowice kluczowym aspektem jest planowanie zagospodarowania przestrzeni w celu zachowania i ekspozycji pozostałości dawnego układu ruralistycznego. Nowa zabudowa powinna być projektowana jako dopasowana skalą, kształtem bryły oraz stylistyką i materiałami wykończeniowymi do istniejącej zabudowy historycznej z XIX w. Wtórna zabudowa beżstylowa z okresu po 1945 r. powinna być zastępowana poprzez nową zabudowę nawiązującą do pobliskiej zabudowy historycznej z zachowaniem ww. cech.

Bibliografia:

- *Słownik geografii turystycznej Sudetów, Góry Bardzkie*, Marek Staffa red., Wrocław 1993.
- Rochowicz M., *Studium historyczno-urbanistyczne Barda Śl.*, Wrocław 1984.

Kartografia:

- Messtischblatt, 1: 25 000, 5466 Frankenstein, 1937.